

FACTSHEET

EUROPESE VERKIEZINGSPROGRAMMA'S

Op 23 mei 2019 vinden de verkiezingen plaats voor het Europees Parlement. In de aanloop naar deze verkiezingen presenteren de Nederlandse politieke partijen hun standpunten in de verkiezingsprogramma's. Naast dat er veel aandacht is voor grote onderwerpen en doelen op Europees niveau, zijn er ook punten die op decentraal niveau een rol kunnen gaan spelen. In deze factsheet van de VNG en kenniscentrum Europa decentraal worden de populairste verkiezingsthema's en standpunten van partijen op een rijtje gezet die mogelijk ook van invloed zijn op decentraal niveau.

ECONOMIE EN INTERNE MARKT

De economie en de interne markt zijn thema's in de verkiezingsprogramma's, waarbij de focus voornamelijk ligt op duurzaamheid, solidariteit en regelgeving.

PARTIJ	STANDPUNT
PvdA	De PvdA bepleit een transitie naar duurzame economie, waarbij onder andere plastic voor eenmalig gebruik en microplastics worden vervangen door duurzame alternatieven.
SP	De SP wil belastingconcurrentie tussen lidstaten tegengaan door middel van regels op EU-niveau. Met het aanpakken van belastingconcurrentie kan een begin gemaakt worden om welvaartsverschillen tussen lidstaten te verminderen.
D66	D66 zet in op een volledig circulaire Europese economie in 2050. Als onderdeel van dit streven moeten overheden 100% duurzaam aanbesteden, de industriële sector verplicht afval hergebruiken en zullen de economie initiatieven gestimuleerd worden. Europese wetgeving voor mededinging en producten (zoals eco-design en uniforme eco-labels) zal dit streven ondersteunen.
GROENLINKS	GroenLinks wil Europese marktregels zo aanpassen dat sociale woningbouw gemakkelijker wordt. De staatssteunregels voor diensten voor algemeen belang worden herzien zodat lidstaten zelf de doelgroepen voor sociale huisvesting kunnen bepalen.
CDA	CDA wil vereenvoudiging van regels voor Europese aanbestedingen, als stimulans voor het MKB. Ook moeten landen strenger worden aangepakt als zij zich niet houden aan financiële kaders, mededingingsregels of implementatievoorschriften.
VVD	De VVD wil dat de interne markt waar mogelijk wordt voltooid. Landen moeten hierbij meer ruimte krijgen om investeringen uit non-EU landen toe te laten. Ook moet er een duidelijk en toegankelijk Europees systeem komen voor het opzetten en ondersteunen van startups.
CU/SGP	De ChristenUnie en de SGP bepleiten maximale subsidiariteit voor lidstaten op het gebied van economie, belastingen en marktregelingen.

INFORMATIESAMENLEVING

De samenleving verandert snel onder invloed van technologie en digitalisering. Ook op Europees niveau is er aandacht voor de bescherming van data en privacy.

PARTIJ	STANDPUNT
PvdA	PvdA is van mening dat burgers beter beschermd moeten worden tegen techgiganten, die door de combinatie van data en algoritmen heel groot zijn geworden. De PvdA vindt daarom dat de EU internetconsumenten de hand moet reiken om een tegenmacht te vormen.
SP	De SP vindt dat afspraken over privacy en gegevensbescherming ook op Europees niveau geregeld moet worden. Daarnaast vindt de SP dat het makkelijker moet worden om een beroep te doen op het zogenaamde 'vergeetrecht'.
D66	D66 vindt een goede en veilige digitale infrastructuur van essentieel belang. D66 is tevens voorstander van een actieve, kosteloze digitale registratie van het auteursrecht in een centraal register. Op Europees niveau dient de EU actief maatregelen te nemen tegen machtsmisbruik.
GROENLINKS	GroenLinks wenst de techgiganten aan banden te leggen, waar scherpe mededingingsregels voor nodig zijn. De veiligheid en privacy van de eindgebruiker dient bij de ontwikkeling van nieuwe data-infrastructuren centraal te staan. Zo worden overheidsorganisaties en instanties verplicht gesteld om gebruik te maken van clouddiensten waarop alleen de Europese regels van toepassing zijn.
CDA	Het CDA steunt de initiatieven die op Europees niveau genomen zijn om misbruik van data en privacy-schendingen te voorkomen. De partij is van mening dat eisen aan gegevensbescherming voor ieder bedrijf zouden moeten gelden, dus ook voor grote internetplatformen.
VVD	De VVD vindt dat mensen bewust moeten kunnen bepalen wat er met hun data gebeurt. Tevens moet het makkelijker worden om persoonlijke gegevens te verwijderen. Ook komen er duidelijkere regels over de rechten van nabestaanden over persoonlijke gegevens.
CU/SGP	De ChristenUnie en de SGP stellen dat de handhaving van de Europese privacyregels in de hele EU gelijk moet zijn. Wel vindt de partij dat er opgepast moet worden dat maatschappelijke organisaties, kerken en kleine bedrijven niet opgezadeld worden met veel en onmogelijke regels.

KLIMAAT

Klimaat en het tegengaan van klimaatverandering is een terugkerend thema in de verkiezingsprogramma's, waarbij de focus voornamelijk ligt op duurzaamheid en het terugdringen van de CO₂-uitstoot.

PARTIJ	STANDPUNT
PvdA	De PvdA wil duurzaamheid stimuleren door een Europese CO ₂ -belasting in te voeren die het bedrijfsleven stimuleert om duurzamer te handelen. Tevens wil de partij duurzaam vervoer stimuleren door onder andere hogesnelheidstreinen als alternatief vervoer voor korte vluchten aan te bieden.
SP	De SP wil van de fossiele brandstoffen af en is van mening dat er een CO ₂ -belasting moet komen, met een Europees minimumtarief. Duurzaamheid wordt ook doorgetrokken naar de consumentenmarkt, waar de SP de producteisen wil aanscherpen en energieprestaties wil verbeteren.
D66	D66 wil in Europa streven naar een volledig duurzaam energiesysteem met een schone, innovatieve industrie en CO ₂ -vrij transport. Wat betreft vervoer, is D66 voor de trein als duurzaam alternatief vervoer. Het fietsvervoer binnen de steden dient gestimuleerd te worden, waarbij Europa kan helpen om grensoverschrijdend fietsvervoer beter te maken.
GROENLINKS	GroenLinks is voor een overgang naar een circulaire, klimaatneutrale economie. Daarbij moeten de huidige doelstellingen voor de uitstoot van broeikasgassen worden aangescherpt en de prijs voor CO ₂ -uitstoot omhoog.
CDA	Volgens het CDA dient de EU zelfvoorzienend in duurzame energie te worden. CDA streeft naar duurzaam en innovatief vervoer, zoals een effectief Europees spoorwagennet. Een vliegtuigtaks is naar hun mening een instrument om het wereldwijde duurzaamheidsbeleid te ondersteunen.
VVD	De VVD vindt dat Europa moet investeren in circulariteit en belemmerende regels moet aanpassen. Tevens wordt gesteld dat circulariteit een zwaarder criterium moet worden voor overheidsgebouwen en publieke infrastructuur zodat bedrijven aangespoord worden om materialen te hergebruiken.
CU/SGP	De ChristenUnie en de SGP vinden dat het verbruik van fossiele brandstoffen moet worden afgebouwd en dat er een Europees Energiebeleid dient te komen om lidstaten te ondersteunen in het bereiken van hun doelen. Daarnaast vinden de partijen dat er nieuwe regelgeving moet komen om de water- en luchtkwaliteit te verbeteren.

LANDBOUW

Landbouw is in de verkiezingsprogramma's een groot thema, waarbij de focus voornamelijk ligt op duurzaamheid en landbouwsubsidies

PARTIJ	STANDPUNT
PvdA	De PvdA wil strenge eisen stellen voor duurzame, gezonde en diervriendelijke landbouw. Deze normen moeten voor de hele EU evenals voor importgoederen gelden. Het huidige Europese landbouwsysteem moet gewijzigd worden door voorwaarden (duurzaamheid, voedselveiligheid) te koppelen aan de directe subsidies voor boeren.
SP	De SP bepleit complete afschaffing van landbouwsubsidies. Bestaande landbouwsubsidies naar armere gebieden in Europa moeten tot solidariteitsbijdragen omgevormd worden.
D66	D66 pleit voor een afschaffing van de structurele landbouwsubsidies in de huidige vorm. D66 wil landbouwsubsidies koppelen aan voorwaarden van voedselzekerheid, klimaatdoelstellingen van Parijs, de transitie naar kringlooplandbouw, stimulering van biodiversiteit en dierenwelzijn.
GROENLINKS	GroenLinks is van mening dat landbouwsubsidies begrensd moeten worden op €50.000 per ontvanger per jaar. Europese inkomensverschillen tussen boeren kan zo teruggedrongen worden.
CDA	CDA vindt dat in landbouw regelingen rekening gehouden moet worden met bodemkwaliteit en klimaatomstandigheden. De partij wil inzetten op sector-brede afspraken over de bescherming van klimaat, biodiversiteit en dierenwelzijn. Het streefdoel is om de voedselketen in zijn geheel circulair te maken, met inbegrip van een realistische prijs voor landbouwproducten.
VVD	De VVD streeft naar het vervangen van landbouwsubsidies voor gerichte investeringen in innovatie. Op Europees niveau moeten doelen en principes worden vastgesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van milieu, voedselveiligheid en plantgezondheid. Ook genetische modificatie van gewassen zou op tafel moeten komen.
CU/SGP	De ChristenUnie en de SGP willen via landbouwsubsidies meer ondersteuning geven aan onderontwikkelde landbouwsectoren. Subsidies moeten daarvoor doelgerichter worden toegewezen.